

HẦY HÚT THUỐC ĐIỀU KỊNH

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LÊ XUẤT BẢN BA KỶ, THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

BASTO PLAT

LA VRAIE DE VRAIE

Thư dân nghị-viện kỳ thư mười bốn

Thư dân nghị-viện mà có kẻ dịch là « Thán-si-vien » tức tiếng Pháp gọi là *Chambre des Députés*. Viện này là tòa lập pháp nghĩa là bao nhiêu nghị-viện Pháp thì hành ở bên nước Pháp đều do ở Viện này hiệp cùng kỳ lão viện (Le Sénat) mà làm ra. Cứ mỗi bốn năm thì cử lại một lần, lất cả dân-đồng nước Pháp 21 tuổi đã được quyền tuyển-cử. Kể từ năm 1873 là năm lập « Hiên-Pháp » đến nay, thì nghị-viện thứ tám năm nay là cái nghị-viện lần thứ 14.

Trong một kỳ báo trước chúng tôi đã nói rằng « chỉ duy cái kết quả cuộc tuyển-cử bên Pháp mới có chất lượng hệ đến tiền trình chánh-trị của Đông-dương. Và trong một bài nói về các đảng phái trong Nghị-viện Pháp, thì tôi cũng đã có giới thiệu sao gọi là tả-đảng, hữu-đảng mà tại sao người mình hiểu hay nước mình học các phái bên tả dục thảng.

Vậy nay cuộc tuyển-cử bên Pháp cũng để có tin điện-tin cho hay cái kết quả ra sao rồi, và ta cũng đã thấy rõ rằng kỳ tuyển-cử này thì các phái bên hữu dục thảng hơn nhứt. Bên hữu dục thảng, thì ông Poincaré vẫn còn giữ quyền thủ-tướng đất liền.

Lấy cái phương diện thuộc-dịa mà nói, thì như vậy chẳng là hay cho ta sao? Không há mà cũng không không. Vì hiện đương thời bên Pháp, từ các người trong bộ công đến các hạng binh dân đều chỉ chăm chăm vào một cái vấn-đề khẩn yếu nhứt là vấn-đề tài chánh. Mỗi khi họ có bàn đến chuyện thuộc-dịa thì họ cũng lấy cái phương diện tài chánh mà bàn. Họ có nói đến mình, thì họ cũng chỉ toàn nói cái thuộc-dịa giúp vào cuộc chiến tranh tài chánh này được đến đâu là cùng. Một hai khi họ có nói đến sự giàu đàng của mình là ở bên ngoài, thì họ cũng chỉ nói đến sự giàu đàng của mình là ở bên ngoài.

Nói cho phải, cũng nhiều khi có người nói sáng ra mà mình về cho ta, song những người ấy có lẽ chia ra hai hạng, một là những người không có tư lợi gì ở bên nước mình, hai là những người không có quyền hành chi với chánh-phủ Pháp tức.

Đối với tờ mặt bầm của ông Nguyễn-phủ-Khai và cái thái độ của bên Trung-lập, thì bản-báo tướng trong mấy kỳ báo trước, cũng đã làm hết phần sự một cái ngôn luận. Vậy từ số sau đó đi chúng tôi nghĩ-dinh không thêm nói đến chuyện ấy nữa. Vì thiết tưởng bấy nhiêu cũng đủ cho công chúng hiểu rõ mà xử trí về việc ấy. Quyền thượng pháp là do ở quốc-dân. Chỉ xin nhắc lại là phải làm sao cho người ngoài khỏi cười mình là một dân tộc không có tư-luận chính-đàng là đủ.

Còn như những cái bài qua chúng và những lời nói thì của Trung-Lập-Báo thì tưởng thì đáng công-chúng sẽ thay thế Đông-Pháp mà trở lại cho biết. Chúng tôi đâu dám vô lễ công-chức đạo giả mà đối đáp với họ.

Đảng nào cũng thế, chừng nào mình biết tự cường, mình biết làm làm-sao cho họ hiểu rõ rằng lý-bình-dăng, công lý, nhân đạo mà đối mình là chẳng

Lại nói về tự-do tin-gương

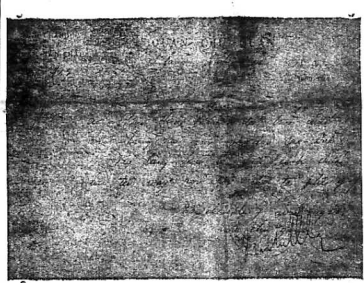
Tự-do tin-gương là một cái tự-do của số lợi cho dân ta mà tưởng cũng là một cái tự-do Pháp-luật cả hoàn-cầu đều đã công nhận, mà hiện thời đầu cho Chánh-phủ nào, áp chế đến bạc đến công chẳng dám xâm phạm đến.

Độc-báo chỉ xin khai trong họ quan Thống-đệ Nam-kỳ là người biết luật pháp mà nhất là biết rõ ràng: tự-do tin-gương là một cái tự-do của Chánh-phủ Langsa đã do hội nước, do pháp luật mà công-nhận cho dân Nam-kỳ, coi như người có danh để cho tự do của Ngài làm dụng như thế chẳng?

Chúng tôi cũng đã thường thấy các viên quan An-nam, các hàng đê-phủ, huyện-phủ, nhiều ông theo đạo Cao-đài mà chánh-phủ cũng chẳng bao giờ vì cái lý mà buộc phải thôi quan từ chức như cách ông Tôn-châu Tân-châu đương thời ấy thì rõ.

Thầy Nam kỳ là một xử Truởng địa Langsa mà lại còn một vị ông chủ-quan cũng chẳng khác gì mấy cụ người Huế.

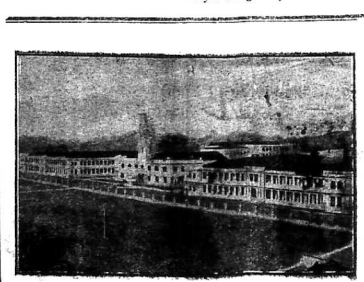
Nếu không tin, xin thử đọc cái trích của ông Tôn-châu Tân-châu đương thời ấy thì rõ.

Lá trích của quan Chủ-quan Tôn-châu Tân-châu

Đã biết ông quan Tôn-châu Michael Mỹ là người đi đạo thiên-chúa. Vì bình đạo mình mà ghét đạo người. Song ông Michael Mỹ lại là Tắc - giả buon tướng « Annam sous la terreur » mà sao lại chẳng nói câu của đức chúa Giê-su: « Đừng làm cho người ta những chuyện mình

Đã biết ông quan Tôn-châu Michael Mỹ là người đi đạo thiên-chúa. Vì bình đạo mình mà ghét đạo người. Song ông Michael Mỹ lại là Tắc - giả buon tướng « Annam sous la terreur » mà sao lại chẳng nói câu của đức chúa Giê-su: « Đừng làm cho người ta những chuyện mình

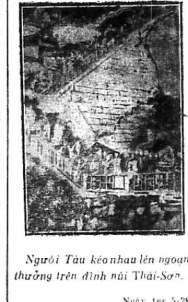
Một cảnh học-đường ở Quảng-dông ngày nay

Trung-Hoa cận tín

Tin Hương-cảng ngày 30-4-38

Viên-quân ở Kiết-Lâm và Hắc-long-Giang đã kéo đến, nên chỉ hình thế Tê-Nam bấy giờ cũng khó có phần hòa hoãn

Hội nghị Quan-sự ở Quảng-châu đến ngày mồng một tháng năm này sẽ mở hội để thảo luận về vấn-đề Bắc-phạt.

Ngôi Tầu kéo nhau lên ngàn đường trên đỉnh núi Thái-Sơn

Quán Sơn-lầy đã do theo phủ Nam Trục-lệ mà tấn công để hiệp trợ với quân Bắc-phạt.

Tê-Nam vẫn chưa lấy được nên quán Cách-mạng còn đương vây mãi Thái-An. Tướng-giới Thược có hai binh hàng trong ba ngày thì sẽ chiếm cứ Tê-Nam.

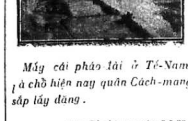
Các quân-ban của Anh Mỹ ở Tàu có được huấn-lệnh của chánh phủ các nước ấy đàn răn nhứt việc gặp gỡ rúc xảy ra thì các quân-ban được tùy cơ hành động.

Chánh phủ Nhật - bản lại khiến thêm đến lấy trăm tên lính của đội quân lính chiến của Tê-Nam. Dự luận lại càng phần đối lập.

Quán Cách-mạng thừa thắng kéo thẳng từ chân ngang con đường Giao-Tê, làm cho sự giao thông của quán Trục-lệ và quán Sơn-dông bị hoàn-toàn đứt-tuyệt.

Quán cách - mạng đã lấy dạng Thái-An rồi, may ra một trong ngày nay thì lấy luôn đặng Tê-Nam.

Hôm nay Đàng-bộ và Thự-đàng-bộ ở Quảng-Châu một Hội-nghị liên-tịch để thảo luận về vấn-đề phản Nhật. Nếu chánh phủ Nhật bỏn không lui binh về thì họ sẽ bắt đầu thiết hành cuộc vận động lại Nhật.

Mấy cái pháo đài ở Tê-Nam, là chỉ hiện nay quán Cách-mạng sắp lấy đặng.

Quán Phụng - thiên đã kéo thẳng từ Thái-Nguyên.

Nhứt - bản lại phải thêm ngân lịnh qua Thanh-Địch

Tương-Giới-Thạch

Cho dự các tướng sĩ trong đạo Quán Bắc-phạt

Việc cách-mạng của quốc-dân ta, đã tới nay thành công, sự nghiệp Bắc-phạt sẽ trọn vẹn trách-nhiệm ở trên vai chúng ta Cái ngày nắng lửa, gió êm, có ánh nắng mưa, chúng ta sẽ đứng cao ngạo coi không-người, mà đã đầu quốc-dân, khiến cho quốc-đội vô liệt-cường có thể tranh đấu cái địa-vị tự-do bình-dạng, do là mục-dịch duy nhất trong việc Q-ô-dân cách-mạng vậy. Mọi chi sự, đặt cái mục-dịch ấy, của họ như ở xã hội trước thì sao sẽ một lòng, đứng phất tay vào bọn quân-phái thiên-tai và những kẻ phản-đối với việc cách-mạng.

Tôi muốn các tướng-sĩ mỗi sớm ngủ nghỉ, ai nấy đều lấy ba câu hỏi sau đây mà tự hỏi mình:

1. Cuộc Bắc-phạt có thể thành công được chăng?

Mấy đạo quân tàn của cảnh Phụng-Lũ, dẹp yên cũng, chẳng khó gì. Vì họ chỉ sợ vào cái đất đánh họ, chẳng qua như rằng là khó, đáp cái mục vậy. Song chúng ta không sợ bên gác thế mạnh, mà chúng ta chỉ sợ tự mình lại sanh xuất nhiều kẻ hủ-bại như họ, thời cái ngày-cơ này, cũng sợ chí nhỏ, lúc nào, đến lúc thì đến cho chúng ta phải bại-đệ.

Nếu các tướng-sĩ Bắc-phạt chúng ta mà có những thói xấu: hồ-loãng-lơ-lơ, hoặc lơ-lơ-bơ, hoặc nhút nhát, quán lên lon-lon, sỳ-khi trầm-luật, thì tôi dám quả quyết rằng cuộc Bắc-phạt sẽ không bao giờ thành công. Mà cuộc Bắc-phạt để thất bại, thì chúng ta sẽ chết không có đất mà chôn vậy.

Cuộc Bắc-phạt có thể trong thời-kỳ ngắn ngủi mà thành công được chăng?

Việc Bắc-phạt là để cứu sự đau đớn cho dân chúng, việc Bắc-phạt phải một ngày, thì sự già-phông của dân chúng cũng một ngày. Và chúng ta cũng phải cứu sự già-phông của dân chúng bằng mọi cách, thì chúng ta mới có thể cứu được dân chúng.

Anh em tướng sĩ thủ nghĩa, những đồng bào phương Bắc nắm ở đồng-chông, già, nước, lửa, long mông đời chúng ta cứu vớt, mong này biết chúng ta. Ấy thì chúng ta nên hoàn thành cuộc Bắc-phạt trong một thời-kỳ rất ngắn tu thôi.

Nếu cuộc Bắc-phạt mà thành công thì đặng cái gì đặng giữ cho kết quả bên vững.

Sau khi cuộc Bắc-phạt đã thành công, thì một mặt phải phòng bị sự phá hoại của đặng gác, một mặt phải giữ sự ác cảm của quốc-dân. Cái đó trong ở các tướng-sĩ phải giữ lòng theo mệnh lệnh và giữ cố luật của trong đặng, mà đặng cố cái tự-trọng của quân giữ mình, một, cho rõ là ta trong ở các tướng-sĩ đều hết lòng làm quân đội chận chánh của trong đặng vậy.

Ông A B của quân-đội, nhất là bình luận việc Trung-trung-chính-phủ, phải hiểu rõ đặng, lòng, thì chúng ta mới có thể trong đặng mà giữ cái trí tuệ bản-nghịch, lúc bình thản thì trong đặng mà lấy tư chủ-nghĩa và chánh-sách. Ngày nay các tướng-sĩ đã hoàn toàn quên đi mục đích của họ? Sau này các tướng-sĩ sẽ hoàn toàn là quân đội bạc dục chẳng? Xin các tướng-sĩ nghĩ kỹ vậy!

Việc cách-mạng của đặng ta, đã là việc cứu sự đau khổ cho dân-chúng, mà những đồng-chi

MẬT BÀM ĐI HÁP-BO

Kết quả cuộc bầu cử Nghị-viên Hoa-Kỳ Phòng thương-mại Nam-ky

Số bầu cử Nghị viên thương-mại tất cả là 615 người. Có một mình M. Trần-Tôn (khu là Trần-kiến-Hầu bang trưởng ngũ bang hiện làm chủ một hãng buôn ở Rachgia được 558 là thăm. Ngày 14 Mai lên Saigon cũ vào bàn trị sự 21 người thì M. Trần-Tôn được 17 là thăm. Nhưng M. Trần-Tôn không muốn trách chức Nghị-trưởng nên để cho ông khác làm, vì M. Trần-Tôn đương gánh một chức nặng nề là chức nghị-bang bang trưởng, nên không thể từ chối mà gánh thêm một công việc nặng nề nữa.

Bản báo có lời chúc mừng cho M. Trần-Tôn rất đáng lòng người tin nhiệm.

B. B.

Bạn đồng-nghiệp «điện-tin» ta nghĩ sao?

Câu chuyện Nguyễn-phủ-Khai cáo oan cho chúng ta là bạn phiến-dộng.

Nhờ có kỷ cũ Thân-Sĩ mà chúng ta mới rõ được cái thủ-đoan gian-ác của Nguyễn-Phủ-Khai. Đối với một số tiền hai mươi bốn ngàn đồng, Ng. P. K. dành nhàn tâm mắt cho mấy hai đồng-báo. Xét ra từ xưa tới nay nước nhà ta mới có một mình Ng. P. K. đây là hành-tấn-nam hiểm nhất mà t.đ. Thân-Sĩ nước nhà gặp hồi điên đảo lại còn này sanh một thứ cơn loan còi gặc đờng say, nghĩ cũng cùng cực ghớm thay; Nhưng riêng phần ấy để cho tôn án công chúng đ. luận.

Đây tôi xin nói đến từ một cáo của Ng. P. K. trong đây vào các bạn người Annam làm chủ sự Điện-tin là bạn hay phiến-dộng mà thôi. Trước khi chưa đem lời công kích những lời cáo gian-ây. Tôi xin đem công việc làm hàng ngày của bạn tôi ra để cho Ng. P. K. biết. Núi xét cho chánh đáng ra thì chúng ta đối với nhà nước thật là một bạn có công và cực-nước hơn các hàng quan lại trong các ty các sở khác, nói đúng mà nghe. Bạn ta là một bạn « Công-phủ Pháp vậy. Năm ấy những bằng cấp hiển nhiên trong mỗi ngày làm việc của bạn ta đây, thì đủ chứng-chắc: Một ngày làm việc không mất 8, 9, giờ đồng-hồ, còn nhiều khi bị canh

gác thức khuya, giầy sỏm, lao lôn về cũng. Thế mà thì giờ nghỉ ngơi lại ít hơn các ty các sở khác. Công việc làm và thì giờ nghỉ ngơi cũng không bằng giờ nghỉ ngơi của người ở Sứ-Bình Công nơi thành Douarnez, mà đôi khi một việc gì, chỉ cần cái nghĩ đêm tận tuy hi sinh cái xác thịt thì đủ biết rằng bạn Annam làm chủ sự điện tin và bạn giúp việc của bạn trung thành đối với thành-phủ Pháp là thế nào?

Một bạn công nợ đường ấy, mà công ty Ng. P. K. vu cáo là bạn phiến-dộng vậy. Nhưng chúng tôi không biết chờ phiến-dộng của chúng ta là chờ nào? Chúng ta nên rap nhau một tiếng mà chất vấn ông Nguyễn-phủ-Khai, buộc Ng-phủ-Khai chỉ giùm cả. Đầu rằng chúng ta biết rõ là một cáo đó là Ng-p-Kh. kiểm số tiền ấy, nên kiểm chuyện cáo gian, cho nhiều chỗ, hẳn chính phủ Pháp được mình mà buồn số tiền ấy ra cho va. Nhưng một người vì đồng tiền danh dục đem tâm bại cả đồng-báo thì các ông bạn đồng nghiệp ty Điện tin ta nghĩ sao? và đồng-báo ta liệu sao? Chúng ta nên đối phó với Nguyễn-phủ-Khai bằng cách nào? Nên xử-tử ty ty báo phân-nghiệp ấy bằng cách nào?

MINH-ĐẠO Postes Cho-giao

Đã tới kỳ đồng-giây thuế đàng

Một điều lệ quan trên nên xét đến

Hễ thường năm thì nhà đồng-giây thuế thân, sao cho khố có những người nghèo khổ hoặc sự này sang sự khác, tính họ sự tình hình kiểm kê sanh-naihi đồng hầu nuôi miệng và nạp thuế cho quan. Tôi nghiệp thay! cho kẻ nghèo lãn-lạc hết sức mới kiếm đủ tiền đồng-giấy thuế thân, hoặc thừa chút ít để dành làm lo phí, thì khi mới đến tiền bước vào cửa tòa: ngoài lời bị những lời đầu trâu mắt ngựa dúi sủa. Lấn vào trong thời thời qui sử đ. sa công cấp lột, hoặc đã người nào có khả năng sáng ý biết đến, mau cho anh hai đi trước, rồi mình gọi công việc sau, mới mong rồi bước về, hồng trở về nhà, còn như người nào số tiền vừa đủ đồng thuế, có dư dàu mà dư nhứt mấy lờ sấu, thời phải bị những một hai ngày, còn bị nó nạt là khác nữa. Trong khi lòng nhóng một hai ngày đó, công việc ngủ nghệ, coi lại đã thãm

vô tiền thuế. Thời lý gì mà đồng, phải tính trở về. Chẳng may gặp linh đôn, hay là bộ lưi bắt đồng-giây tới quan, thì quan trên cứ phép già linh, hoặc phạt một hai tuần lễ làm gương rồi mới cho đồng thuế. Như vậy đó có phải là tại quan trên không thiếu đủ đàng những điều trở ngại, mà làm tới cho đ.ang nghề, rồi dân cư quan trên mà thán oán.

Vậy nên: ai có trách nhiệm chầu đ.ân, xin xem xét giùm cho cháu tôi, dân nghèo khổ bị ép đó. Còn ai là người đi đồng thuế xin đừng thêm đem tiền mà đi nhét, d.ang muốn cho mau rồi, tại vậy đó nên mới hóa ra những điều những nhui, mình phải biết rằng, mấy người ngồi ở bàn g.ây đó là người ăn tiền tháng, tiền tháng đó của ai? Tiền tháng đó là một túi nước mắt của dân mà ra đó. Vậy nếu họ có sách nhừ ra để V.ay để chi. Minh cư đi ngày người làm đầu của họ mà b.âm bạch. Được nhiều người làm như vậy, á! là người đi phải điếc l.ân, còn ai là người đứng vào địa vị đó khi có tiền xài sớm tra thì r.uy.á, xuống ngựa lại xe phải nghỉ nên đồng loại tay l.âm ch.ữn b.ùn, nên mình mới có mà chỉ tiêu đây. Tôi cũng biết rằng đó là bạn phải có ăn, song mà tay theo chức lượng cho x.ang đ.ang kia, chứ còn những đến thì để lộ trên đây thì là việc b.ôn phân phải làm đó mà thôi.

HỒ-MINH-KY

Một câu mà tôi nghĩ đến theo kinh nghiệm, có bạn công, sự về thuế đ.ân, các mục thuế báo. Chung quanh nhà có vườn cây mà m.é, có nhà bếp, nhà d.ê xe-hơi, nhà b.ôi, ở lối góc đường Mac-Mahon - Legrand de la Liraye, phía trước nhà đường thẳng đ.ang bắc không bụi b.âm chi hết, ch.ang qua nh.à nhà có tr.ang r.áo.

Giá như «định nhà» và «đ.ân» 70.000 + 33 Xin do sự nhà «đ.ân»... MAC MAHON OFFICE MUA - BÁN - TH.É-M.Ư.ỐN QU.ÁN L.Ý, T.Đ.ỒN-T.Đ.ÁI, N.Đ.ÁI M.Ư.ỐN 947 C.ÁY S.Ư.ỐNG N.Ư.ỐNG Đ.Ồ T.Đ.ỒN 1 T.Đ.ÁI VÀ K.ẾM V.ẾC 33 N.Đ.ÁI S.Ư.ỐN L.ÂM H.ỆT C.ÁI M.ỐI V.ẾC 65, Đ.Ư.ỜNG Mac-Mahon, Saigon G.Ấy th.áp t.ái: MACOFFICE Saigon

AVIS

Le public est informé que le vendredi 1er Juin 1928, il sera procédé à l'Inspection de Rachgia par les soins de l'Administrateur à l'Adjudication aux enchères publiques, de divers lots de terrains domaniaux de superficie variant de 1 ha 63 a 20 à 67 ha 8a 50, sis aux villages de Huong-Tho et Ninh-Quoi, province de Rachgia.

Le public est informé que le mardi 19 Mai 1928 et jours suivants, il sera procédé à l'Inspection de Rachgia par les soins de l'Administrateur, à l'Adjudication aux enchères publiques de 169 lots de terrains domaniaux de superficie variant de 0ha 08 a 00 87a 00, sis aux villages de Vinh-phu et Vinh-thuan, canton de Thanh-yen, province de Rachgia.

Avis de concours

Lieu, date et heure du concours. Saite d'adjudication des Travaux Publics à Saigon, le 19 Juillet 1928 à dix heures.

Objet. - Construct on d'un pont en béton armé avec travée métallique basculante à la traversée du Rach Lao-lanh (Subdivision de Sade).

Cautionnement définitif 1000\$ Bureaux ou le dossier peut être consulté au Bureau de l'Ingénieur Principal, chef de l'Arrondissement du Centre, tous les jours, excepté les dimanches et jours fériés, aux heures ordinaires d'ouvertures des Bureaux.

COURS DE Sténographie et de Dactylographie

Les cours de Sténographie «METHODE PREVOST DELANAY» et Dactylographie de la Chambre de Commerce reprendront le lundi 14 mai 1928.

Les inscriptions sont reçues au Secrétariat de la Chambre de Commerce, 3, rue Mac-Mahon, les jours ouvrables de 8 heures à 11 heures et de 15 heures à 17 heures.

Les prix des cours est fixé à: 5 \$ par mois pour le cours de Sténographie.

3 \$ par mois pour le cours de Dactylographie. Pour être admis au cours de Sténographie, les élèves devront fournir la preuve qu'ils possèdent soit le Brevet Élémentaire, soit le Diplôme d'Etudes complémentaires franco-annamites, soit le Brevet d'enseignement primaire supérieur.

QUINQUINA COUSIN Ce tonique préparé avec des vins de toute première qualité, est un apéritif puissant et un reconstruit de premier ordre. SEULS AGENTS POUR L'INDO-CHINE Lucien BERTHET & Co SAIGON

Cải tiến hội sinh

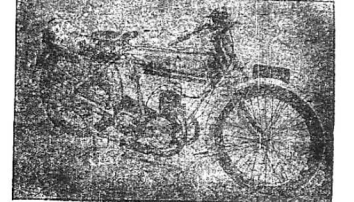
Tôi có tình nguyện sửa đổi chỉ chương trình học mà làm cho nó rõ ràng hơn, để cho học sinh dễ hiểu hơn, và để cho họ có thể áp dụng ngay vào thực tế. Tôi xin đề nghị các người bạn tôi chú ý tới điều này.

Nguyễn-văn-Như ở LANG-T.Đ.ỒN-T.Đ.ÁI

Hiện nay tôi đang ở trong tình hình rất khó khăn, tôi cần có một công việc để kiếm tiền nuôi sống gia đình. Tôi xin đề nghị các người bạn tôi giúp đỡ tôi trong việc này.

HÃY ĐỌC TIÊU-THUYẾT: Giác-mộng Lâu son Phong-thủ phi thường!

Xe máy hơi hiệu LALCYON

Chạy một cở hai mã lực - 2 cấp giá 220 \$
Hiệu du lịch - 3 mã lực - 2 cấp - 340 \$
Hiệu du lịch thường đ.ang - 4 cấp - 580 \$

Bán tại làng L. CAFFORT Saigon-Namvian

THUỐC CHÈ NƯỚC ĐƯỜNG HIỆU FAMEL

Có thể bán trong các hiệu Đại-Dược-Phòng và những tiệm tử bán thuốc Tây trong Lục-tỉnh

Chớ nên mua quá giá 1\$10 một ve

Đại-lý miền Đông - Pháp

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Món bài 84-90, Đường d'Ormay, SAIGON

Ông Maurice BARBEROUSSE

Nhật đăng báo ch.è-t.ê-s.ư c.ự y.s.ang đại Thiện-d.ương. -- PARIS

LAIT NESTLÉ

SỮA HIỆU
CON CHIM
NESTLÉ
LA TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SAU

Nam-Ky SAIGON

Nạn mố tở

Mới đây trên cầu đường đi Biên-hòa ha người đi một cái xe mố tở có side-car rồi phải bị tề mang bệnh nặng, duyên cơ như vậy.

Lúc gần đến suối Xuân Trường xe chạy mau quá và lại xuống dốc nên tôi chủ quẹo, người cầm bánh mố tở là M. Lăng bế không kịp làm cho xe đi tuột vô cây trụ chỉ cây số dựa lề đường. Bánh xe tôi đụng rất mạnh. M. Lăng vẫn lảo rồi té xuống một đồng đá xanh dựa lề đường, con hai người no máu ket trong cơn hoảng hốt đứng chờ đợi.

Cũng may cho ba người, lúc ấy gặp một người tây tên là M. Exiga đi tới, thấy vậy bên người xe lại, xuống đỡ giầy, đỡ lên xe mình về nhà thương Giadinh.

M. Lăng bị bệnh nội hảm rất nhiều, trong thân thể đau cũng bộn và trên mình bị nhiều vết tề. Hai người kia, một người thì sưng phù mắt gầy, cuống tay lại một người nữa thì bị đau răng dữ tồ chảy mình đến nướ.

Đó cũng bởi vì ham chạy mau, nên mới sanh ra sự rồ ru như vậy.

Vậy mà có tôn đầu!

Dưa ngựa Saigon
Chiều chưa m. 19-8
Phần thưởng giục lòng
Dưa tron 120.000. — 1300

Delage 80 O-thanh 36
Vang Nhỏ 58 Kiểu Thủ-đức 36,5
Tan Nư 36,5 Kiểu Phước 38
Ban Hien 8

Phần thưởng Mekong
Dưa tron 240.000. — 270 p.
Hạt linh Đổng 49 O May 42
Vương Anh 44 Anh Loug 40
O Phụng 42

Phần thưởng Tạng
Dưa tron 170.000. — 27 p.
Long Nư 41,5 Luitler 43
Lang Ngoc 41,5 Bouvelet 41,5
Hàng Ngoc 41,5

Phần thưởng Gra in
Độ hàng xa 240.000. — 270p.
Inventeur 46 Bijon 44,5
Motor 46,5 Contrant 47 46

VINHLONG

Ngo cùng thầy Cai lổng Bình an, Vinhlong

Vì một sự lầm bặt công bặt chính của thầy sau này, nên tôi viết bài này xin giới cho thầy chú xin thầy có bài trả lời thì tôi lấy làm háo hức chính công.

Vì một đám phe đảng lũng Tân-ngãi ghétครู đưng chú Ngoc, nên xúi xẻo kẻ kiến cư hương chủ Ngoc về tới xi mả nó tại nhà họ láng; quan trên xét vô bằng cớ, nên bỏ qua vụ kiện đó; chẳng biết thế nào mà ngày 29-3-28 cớ trác của thầy giới lên cho láng như vậy:

Đ. 29-3-28

Chánh cai-đồng
Binhan Vinhlong
Trác cho hương chức

Theo đơn của xã Khê kiến cư hương chủ Ngoc ở thế mà nó trước một hương chức hội là nhóm tại nhà họ láng Tamgiá, xét vì cư hương chủ Ngoc là người bị án tòa và anh nê án ở trong láng không đổng tôi, hương hay kiểm chuyên khuấy trong việc láng.

Nay có linh quan chủ-đình định cấm từ nay sắp lên không cho cư hương-chủ Ngoc đv cho việc láng nữa. Vậy đưng trác này hương chức.

Nay trác
Binhan Cai-lổng
Signe: Trần-vân-Đồ
(cachet)

Trác thầy thì vậy đó, tôi xin sao lục các giấy tánh bạnh của cư hương-chủ Ngoc ra sau này, cho thầy hay biết tằm mà xem cho rồ:

Tribunal de Vinhlong
Cassier judiciaire
Bulletin N° 3
Extrait du casier judiciaire
Concernant le nomme Phan-vân-Ngoc
et de
etc, etc,
Néant

Vu au parquet Le Procureur de la République Signé: Bisibile (cachet)

Pour extrait notariale Vinhlong, le 18 Avril 1928. Le greffier Signé: Illisible (Cachet).

Đó, đó sao lục tánh bạnh của cư hương chủ Ngoc như vậy đó mà trong trác thầy tôi đoạn trên 30 là lời của thầy 30 đưng cư hương chủ Ngoc là người bị án tòa, thì chẳng biết thầy truy tầm ở đâu mà thấy thầy có bị án tòa hay là thấy nghe theo hương chức hội tề lũng Tân-ngãi vận động với thầy một cách khéo léo mầu nhiệm mà thầy mừng rồi viết trác sang như vậy. Còn câu kể đó cũng lời của thầy, thầy nói tánh bạnh bị ở trong láng không đổng tôi 30. Vậy sao các ông làm hương chức hội tề láng Tân-ngãi và thầy đưng đưng tồ chạy et o quan trên nói rằng cư hương chủ Ngoc, (lúc đó cũng là cư chú không có đư việc láng, là người tánh bạnh tội và có sự nghiệp đáng giữ cấp sung của láng cho tới năm nay. Lại câu thường hay kiểm chuyên khuấy rồi trong việc láng, 30 câu này tôi suy nghĩ hoài chẳng biết thầy lấy đâu mà làm bằng cớ, cư hương chủ Ngoc là một người cư hương chức thì đâu còn biết tội việc láng nữa mà gọi rằng khuấy rồi việc láng. Có phải vì tội đưng của hương chức đưng cách mầu nhiệm mà nói với thầy rồi thầy về viên cho ra chuyên chăng?

Tôi nghĩ thầy làm một vì Cai lổng thì cái công làm tội đã thâm niên, từ hương chức láng lên tới đó đã môn cion chai tay. Chẳng lẽ thầy đặt khờ que đối 30 mà người ta làm bằng 30. Tôi nghĩ thầy lại viết trác sang mà bản cho là của 30?

30. Anh hiểu trên này, mong rằng thấu đến tai thầy, tôi còn đợi tin thầy, thế nào, sau này tôi xin nói tiếp.

PHAN-VÂN-TUẤT
(Coi trong thứ 8)

LỜI BÀN

I. **Độ thứ nhất** — Độ này con O-thanh và con Tân-phước sẽ tranh giải nhét rồ kích liệt. Con O-thanh chỉ mới sức sức rất nhiều vì mấy kỳ sau đây nó thua con Tân-phước.

Mấy ngựa khác chưa có phần ăn lần nao. Tôi chỉ danh con Tân-phước gagnant, con O-thanh placé.

II. **Độ thứ nhì** — Ngựa chạy độ này độ hay cả. Hôm tuần rồi chạy đua hay nhất, con O-may nưt, Đam-sáp nhì (chợ ngựa)/Anh-lông b (chợ ngựa) của Đam-binh-dông tư, Vương-anh công. kỳ này nướ trời ít nắng con O-may chin chạy thì nó ăn nhứt nướ. Con Vương-anh công nhe hơn con Đam-binh-dông nhiều thì về thứ nhì đưng.

Nên danh của O-may gagnant Vương-anh placé.

III. **Độ thứ ba** — Đám ngựa mướn ra rồ lần thứ nhứt. Con Houvelet đưng rồ khá lắm, mà nó lại lene danh nó gagnant con Luitler khá hơn mà chỉ chạy về placé đưng.

IV. **Độ thứ tư** — Con Motor chạy đưng xa giới hơn hết, con Inavette đư rồ rồ những khá hơn con Bijon và con Courant đư Air chạy về chững.

Tôi chỉ danh Houvelet gagnant, Inventeur placé.

V. **Độ thứ năm** — Độ này con Houvelet và con Ben Funon sẽ tranh giải nhứt, con Hai Loug nhe đưng que thì phải thắng thì con này. Chạy đưng cân thì con Houvelet có phần ăn con Inavette; kỳ này của Houvelet cho qua nặng thì pesu sẽ con Inavette nhe. Con Long kim Vân, con Bispoir con Amazone không đủ sức chạy với máy con này.

Nên danh Ben filon gagnant, Inavette placé.

VI. **Độ chót** — Độ này nhe đi với con Faret, con Bigalop con Bisfort là ngựa hay (nhưng con này hay đâm lẩn. Con Bigalop phải nhường con Faret. Máy con khác đó tề.

Tôi chỉ danh Faret gagnant, Bigalop placé.

Máy cây ruộng AUSTIN

áy cây hiệu chạy bằng dầu Solar Oil

Trọng đầu máy 2.300 \$
giá là

Máy cây để đập đất có bánh xe
Giá rồ
Máy cây 5 tonnes Latil có bánh xe
kêu là roues à palettes
hay là roues forestières

TẠI HÃNG BAINIER D'INDOCHINE

AUTO-HALL

SAIGON — HANOI — PNOM-PENH

MÁY XAY GAO Kampnagel

COLONIA II FILIPINA

Đại-lý độc-quyền cho còi Đông-Pháp
S. A. des COMPTOIRS INDOCHINOIS
B. P. 38. — 7, rue Guynemer, Saigon — Téléphone : 516

CÁN LINH DƯỢC

Cheo qua, le 19 Avril 1928

Xin danh y lực Châu hay, là ông nào biết chỉ dăm lẩn phước:

Tôi có một người mẹ đau cái mồi theo tiếng tục thì kêu là mông bình với hay là đau hông sống chỉ đó.

Cái mồi ấy mỗi ngày nó mồi lờ ra và đem thịt ra một ngày một lớn. Cha tôi và tôi chạy thuốc cũng đủ chỗ nhưng mà không thấy hiệu nghiệm chỉ hết. Phàm mẹ tôi năm nay là 50 tuổi, mông bình hiểm nghèo ấy, 30 không đưng, 30 rồ lẩn chớ không hề ăn cơm với thịt cả chỉ nó không chịu thì nó hành đưng nhứt lẩn, hay sanh bình đau bụng và đi đống.

Nếu ông mồi biết chỉ dăm hay là cam đưng cho mẹ tôi lẩn cái mồi ấy thì tôi sẽ đền ơn theo tề cam đoan ấy. Như ông nào muốn làm phước thì viết thư cho tôi hay là đưng bài thuốc ấy trên báo, (trước là làm ơn đưng đưng mẹ tôi về tôi, sau đó xin cho người nào mang lẩn bệnh thì tôi đời ơn mông ngày).

Msdame NGUYỄN-NGHIA-AN.
Village de Tri-lun-đôi,
Canton de Minh-bé.
Médecin (Benetre)

Thị-trường tiêu-tức

HÀNG BUỒN
Nguyễn-đức-Nhuân
Cáo bạch

Cước bản tron ngày không lấy tiền đã đưng tháng, cho nên sớm mai ngày 15 Avril đã rồ số ra thì nhiều ngày 26 Mars 1928.

Cước rồ số này có quan Trường-tục số tại là Hè Sicoat chững 33A. Vậy chớ qui khách mua hàng tron ngày 26 Mars. Xin mồi đưng bản tron ngày đưng trình tên mua này đố tôi chững rồ số (thối số bạc lại, như ở xa xin giới theo thư, hay là đưng cái toa ấy mua hàng khác khác cũng đưng.

Cước rồ số tiền lãi hàng tron một tháng nghĩa là từ 15 Avril tới ngày 15 Mai 1928. Nếu cớ tron ngày 15 Mai thì tron ấy kể hủy.

Hàng buôn
NGUYỄN ĐỨC NHUÂN
ở đường Catinet mà đưng Vanier
— SAIGON —

MUA - bán hay cầm thế

Đất Nhà cửa Vườn tược Hoàng nươg nhà tư sản khác

Thị cứ hội tại sở:

O. T. I. C. A.

Office de Transactions Immobilières Commerciales et Agricoles
9, Rue Taberd - SAIGON

MARTIN JEUNE & Co^o COGNAC

St^e A^me Foinsard & Veyret, Saigon

Imprimerie et Librairie typographique. MAISON C. GARDIN. Rue Carnot à Saigon.

ĐIÀ HÁT BỘI MỚI LẠI. Nhà ODEON hát kim sáy, bề mặt 27 phân. Mua đĩa hát hay là hàng hóa ở hiện này trả bằng giấy Quốc-trái Đông Pháp đồng.

QUI ÔNG ĐÈN-CHỮ VÀ CÁC NHÀ HẠO HỘ NÔNG GIA. Xin lưu ý!!! Qui ông ở trong lực-chức muốn đi mua và gien-tiêu, thì xin mua đồng tất những motors để gắn vào tem-bản hay là que thuyên, chày bằng sắt sẵn, sẵn là công lệ đặc biệt.

SAISON NAUTIQUE. 460, rue Paul Blanchy Saigon. Máy chày bằng sắt như hình AMADON... Máy chày bằng sắt như hình AMADON... Máy chày bằng sắt như hình AMADON...

Ao Caoutchouc bạn mưa và Gabardine bạn lạnh. Bảng giá chi tiết cho các loại áo mưa và áo khoác khác nhau.

XEM QUA CÁC BÁO HỘI LIỆT-QUỐC ĐỐI VỚI DÂN THUỘC-ĐỊA. Tiếp theo Ông Dandurand giỏi thích cái đều ông nhắc nói trên kia như thế này: "Ta không nên quên rằng ngày nay cái dân-tộc chủ-nghĩa không phải chỉ là của riêng của Âu-châu và Mỹ-châu nữa; nhưng dân-tộc Á-châu và Phi-châu đã hưởng-thu được bài học trước."

ĐUỐC-LỢI. 105-108, Rue d'Espagne Saigon. Bùn tiem mông... Bùn tiem mông... Bùn tiem mông...

PHOTO THUẬN-KÝ. Es directeur de la Maison Photo-Thuân-Ký, à Bordeaux (France). Kính chào các ông... Kính chào các ông... Kính chào các ông...

VELO-HALL. Establissement Trossy - Bonn - Herman Sastre. Mọi chi tiết xin liên hệ...

Thuốc ho sắc vàng. Thuốc này trị những chứng ho, như ho gió, ho lạnh, ho táo, ho sởi ho đột, ho đãng lâu mau. Hử ứng thuốc này trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm như ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên có lợi cho phổi nhiều.

SAIGON-AUTO. Propriétaires-Général. 19-21, Rue Amiral-Rose, 19-21. Tiêm bán đồ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, v.v.

KỶ-NIỆM GIÁP 10 NĂM THƯƠNG-MẠI. Ban rẻ mặt! rẻ mặt! Mọi chi tiết xin liên hệ...

PHOTO THUẬN-KÝ. Es directeur de la Maison Photo-Thuân-Ký, à Bordeaux (France). Mọi chi tiết xin liên hệ...

VELO-HALL. Establissement Trossy - Bonn - Herman Sastre. Mọi chi tiết xin liên hệ...

COI TƯƠNG Ngươi ơi cố gắng. Trái-kim-Tiền tiên sanh, người anh Chị-em-Trung, em mừng Thành-Hoàng...

TRẦN ĐUY-BÌNH C. 82 GARNER 62 SAIGON. Mọi chi tiết xin liên hệ...

Chân hươu, nghệ làm đồ nữ-trang

Kính trình quí Ông, quí Bà, quí Ông quí Bà.
Thầy đồ vẽ tranh...

Chàng chị em khoe khoe, quí bà quí ông...
Chàng chị em khoe khoe...

Hồn Công-ty có bán đồ giã-bát sữa...
Hồn Công-ty có bán đồ giã-bát sữa...

Con những đồ nội-luân như là: giày, dép...
Con những đồ nội-luân như là: giày, dép...

Vậy xin mời quí ông, quí bà, anh em...
Vậy xin mời quí ông, quí bà, anh em...

Công-ty xin nhắc lại rằng hồn Công-ty...
Công-ty xin nhắc lại rằng hồn Công-ty...

Chàng chị em khoe khoe, quí bà quí ông...
Chàng chị em khoe khoe...

THINH-QUANG THƯ-QUÁN
Saigon, 55, Rue Sabourain, 55, Saigon
Bản đồ các sách quốc-văn như thơ, truyện, tiểu-thuyết...

Cường-học thư-xã
sách đã xuất bản
1. - Ngục-trung ký-sự.
2. - Khai-quốc-vi-nhân.
3. - Gương Phụng-quốc.

Kính lễ cũng quí ông quí bà rô
Garage của tôi hiện Central, ở Boulevard Haussier, số 26.
Con đồ đất của tôi bán thuê ngay trong hàng đồ đất...

Nhật nghệ tinh nhật thân vinh
Tồn 18\$00 ou 12\$ sẽ thành một nghệ thanh nhân...
Đồ-như-Liên
91-93, rue d'Espagne, Téléphone 690

Ong vua thuốc lậu là ai?
Bên phương tây nghệ nào không ai dịch nổi thì được tặng là vua, như: vua sắt, vua đầu gối, vua xe hơi v.v.
Tài Bác-kỹ có ông Từ-ngọc-Liên mới thêm được 2 phương thuốc lậu...

Sindex Nouveautés
BAUDET, Directeur
22, rue Catinat - (Angle de la rue d'Espagne) Saigon
Chemiserie - Chappellerie pour homme ou
Parfumerie houbigant et Chéramy
du 20 avril au 12 mai
Grande mise en vente réclame des articles suivants

Đây là kiểu vỏ hột xoàn
Kiểu lạ rất khéo, đáng nên tin cậy
NAM-THANH HIỆU
Bản hiệu chuyên ròng nghệ thợ bạc, có bán đủ thứ, hồ phách, kim sa quỳ, cạm-thạch, vua tôm kiêu...

Giới thiệu sách mới
1. KINH TẾ TIỂU SỬ
Cuốn thư như 'mới xuất bản. Sách này khảo về lịch kinh tế của Âu Tây...
2. HÁN-HỌC DANH NGÔN
Ông Huỳnh-đạo Tỉnh-Trai Trần-Lê-Nhiên biên dịch là một cuốn sách trích thuật những lời hay ý phải của các học giả Hán ngữ...